

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 14Csp/155/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217211334
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jakubová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2217211334.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Monikou Jakubovou, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: D. Q., U.. XX. XX. XXXX, R. Á. XXXX/XX XXX XX N. E., o zaplatenie 942,33 eur s príslušenstvom, taktó

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 11,81 eur, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamieťa.
- III. Žalovanému sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Podaním doručeným súdu dňa 05.06.2017 sa žalobca domáhal rozhodnutia súdu, ktorým by bol žalovaný zaviazaný k zaplateniu sumy vo výške 942,33 eur s príslušenstvom, a to úrokov vo výške 28% p. a. zo sumy 942,33 eur od 20.05.2017 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa 07.08.2012 zmluvu č. XXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet. V zmysle bodu 3.8 VOP, klient je povinný mať na účte dostatok finančných prostriedkov postačujúcich na vykonanie požadovaných transakcií, splátok úveru, poplatkov v zmysle Sadzobníka akýchkoľvek finančných záväzkov voči banke. Vzhľadom na porušenie uvedenej zmluvnej povinnosti žalovaným tým, že sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh nevyrovnal, žalobca zatvoril účet žalovaného. Žalobca pred zatvorením účtu vykonal dňa 19.08.2015 internú účtovnú transakciu (prevod), kedy debetný zostatok na účte klienta previedol na svoj vnútorný pohľadávkový účet. Po dobu nepovoleného prečerpania je majiteľ účtu povinný platiť z prekročenej čiastky úrok vypočítaný na základe úrokovej sadzby. Istina pohľadávky 942,33 eur (nepovolené prečerpanie účtu) je úročená úrokom vo výške 28% p. a. a to až do vyplatenia celej pohľadávky.

2. Súd žalobu aj s prílohami a spolu s procesnými poučeniami doručil žalovanému do vlastných rúk dňa 30.06.2017 s výzvou, aby sa k podanej žalobe vyjadril. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril, v konaní nepredložil žiadne prostriedky procesnej obrany, skutkovým základom pre rozhodnutie súdu sa stali skutočnosti tvrdené žalobcom, podložené listinnými dôkazmi.

3. Strany sporu sa nezúčastnili pojednávania, hoc mali riadne a včas doručené predvolanie. Súd nezistil žiadny dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, preto s odkazom na ustanovenie § 180 C. s. p. realizoval pojednávanie v ich neprítomnosti.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinami tvoriacimi obsah súdneho spisu, najmä konštatovaním žalobného návrhu, Zmluvou o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, Sadzobníkom poplatkov, Všeobecnými obchodnými podmienkami Prima banka Slovensko, a.s., výpismi z účtu, stanoviskom žalobcu, odstúpením od zmluvy o účte zo 04.05.2017 (čl. 108), zmluvou o povolenom prečerpaní na účte (čl. 188) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Medzi žalobcom a žalovaným bola dňa 07.08.2012 uzavretá Zmluva o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb, predmetom ktorej bolo zriadenie účtu pre žalovaného. Povolené

prečerpanie na osobnom účte bolo zriadené dňa 11.10.2013 do výšky limitu 160 eur s variabilnou úrokovou sadzbou 19,9%.

6. Na základe výzvy súdu o špecifikáciu žalovanej sumy, žalobca podaním zo dňa 08.02.2018 uviedol, že istina dlhu vo výške 942,33 eur predstavuje rozdiel medzi všetkými debetnými (-6443,99) a všetkými kreditnými (+ 5501,66) obratmi vykonanými na účte žalovaného, ktoré vyplývajú z predloženej platobnej histórie vo forme výpisov z účtu žalovaného.

7. Vo veci skoršie rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil odvolací súd uznesením č. k. 11Co/174/2018-267 zo 17.06.2019. Ďalej súd konal v intenciách odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorého závery si aj osvojil.

8. Podľa § 708 Obchodného zákonníka zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa. Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

9. Podľa § 709 Obchodného zákonníka banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby uskutočnené v prospech majiteľa účtu a z peňažných prostriedkov na bežnom účte podľa písomného príkazu majiteľa účtu alebo pri splnení podmienok určených v zmluve vyplatiť mu požadovanú sumu alebo uskutočniť v jeho mene platby ním určeným osobám. Banka je povinná prijímať platby na bežný účet, vykonávať platby z bežného účtu a vykonávať zúčtovanie uskutočnených platieb v súlade so zmluvou o bežnom účte a v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb. Ak je zriadený bežný účet pre niekoľko osôb, má každá z nich postavenie majiteľa účtu.

10. Podľa § 710 Obchodného zákonníka ak je v zmluve určené, že banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď nemá na to potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb zmluvou o úvere (§ 497 a nasl.).

11. Podľa § 52 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy (1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 2 písm. e) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákona č. 129/2010 Z. z.“), povoleným prečerpaním je forma spotrebiteľského úveru, ktorý umožňuje spotrebiteľovi disponovať s peňažnými prostriedkami nad rámec aktuálneho zostatku jeho platobného účtu, ktorý má vedený u veriteľa.

13. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, musí obsahovať tieto náležitosti: a) podľa § 9 ods. 2 písm. a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, b) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, d) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, f) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, g) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, i) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a w) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>; b) povinnosť spotrebiteľa kedykoľvek zaplatiť takýto úver na žiadosť veriteľa v plnej výške; c) výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť.

14. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z., Poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>> a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20111201.html>>.

15. Podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z. z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa musí obsahovať tieto náležitosti: f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

16. Súd mal v konaní preukázané, že žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 07.08.2012 Zmluvu o bežnom účte, ktorou banka zriadila bežný účet pre žalovaného. V danom prípade bola uzavretá štandardná formulárová spotrebiteľská zmluva. Text zmluvy bol vopred pripravený, dlžník ako spotrebiteľ nemal možnosť žiadnym podstatným spôsobom zasahovať do jej obsahu a takisto ani do obsahu Všeobecných obchodných podmienok - Prima banka Slovensko, a.s., tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Hoci v zmluve je uvedené, že účastníci uzatvorili zmluvu podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka, ide zároveň o zmluvu spotrebiteľskú, a to vzhľadom na charakter postavenia účastníkov zmluvy, kde na jednej strane vystupuje banka ako dodávateľ konajúci v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti a na strane druhej spotrebiteľ, ktorý pri uzatváraní spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Následne dňa 11.10.2013 bola uzavretá medzi stranami sporu zmluva o povolenom prečerpaní na účte do výšky limitu 160 eur s variabilným úrokom 19,9 % p. a. Z výpisu z účtu žalovaného za obdobie od 07.08.2012 do 19.05.2017 mal súd preukázané, že k 19.5.2017 bol uskutočnený bezhotovostný prevod dlhu klienta v sume 942,33 eur a nový zostatok na účte bol 0,00 eur.

17. Súd sa oboznámil z výpismi z účtu žalovaného, avšak z týchto výpisov kde sú uvedené rôzne skratky a symboly banky nedávajú jednoznačnú informáciu o vzniku debetného zostatku na účte žalovanej. Výpisy z účtu nie sú dôkazom zákonnosti a dôvodnosti nároku žalobcu. Strany v konaní sú povinné prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky. Sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaného dokazovania. Strany sporu majú v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, preto žalobca v záujme svojho úspechu musí uviesť skutočnosti odôvodňujúce ním uplatňovaný nárok voči žalovanému a o týchto skutočnostiach poskytnúť dôkazy. Z predložených výpisov z účtu žalovaného jednoznačne nevyplýva čo všetko predstavujú debetné položky a akým spôsobom vznikol dlh na účte žalovaného. Strany majú v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, žalobca je povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti a tieto podporiť dôkazmi. Žalobca ani na výzvu súdu neuviedol z čoho pozostáva suma debetného zostatku, čo tvorí istina, ktorú žalovaný z účtu skutočne čerpal a v akej výške, v akej celkovej sume boli vyrúbené poplatky a úroky, ako boli úroky počítané, kde boli jednotlivé poplatky upravené a v akej výške, aké úhrady žalovaný na účet vykonal, aká je celková suma kreditných a debetných položiek na účte atď. Žalobca len generálne odkazuje na VOP a Sadzobník poplatkov, v zmysle ktorých je oprávnený účtovať majiteľovi účtu úroky nepovoleného debetu a rôzne poplatky. Uvedené chýbajúce tvrdenia nemožno nahradiť predložením listín (napr. výpisom z účtu). Žalobca je povinný pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, ich opísanie nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy (§ 132 C.s.p., čl. 8). Žalobca musí svoje uplatnené právo na zaplatenie požadovanej sumy odôvodniť skutkovými tvrdeniami. Súd nemôže na prospech žalobcu nahrádzať nedostatok jeho skutkových tvrdení tým, že bude vykonávať dokazovanie a z jeho výsledkov odvodzovať skutkové tvrdenia o nárokoch žalobcu. Dokazovanie má slúžiť na preukázanie skutkových tvrdení strán a nie na to, aby tieto skutkové tvrdenia boli z dokazovania zisťované.

18. Súd však zistil, že naposledy žalovaný vložil dňa 14.05.2014 na svoj účet hotovosť vo výške 40 eur. Počnúc týmto dňom žalobca účtoval žalovanému až do ukončenia účtu len debetné položky - poplatky za upomienku, úroky, poplatok za vedenie účtu, poplatok za vedenie exekúcie. Žalovaný dňa 24.02.2014 naposledy disponoval so svojimi prostriedkami na účte, kedy použil platobnú kartu na platenie spotrebného nákupu vo výške 7,05 eur a 14 eur. Počnúc týmto dňom z jeho strany žiadne debetné transakcie neuskutočnil. Žalobca odvodil svoj nárok vyplývajúcej zo zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb zo 07.08.2012 (zmluvy o účte) a zmluvy o povolenom prečerpaní na účte z 11.10.2013, v ktorej však neboli individuálne dojednané žiadne poplatky, ani úroky, pričom podmienkou platnosti zmluvy je práve písomná forma so zákonom predpísanými povinnými údajmi. Za platné zmluvné dojednanie pritom nemožno považovať Podmienky, príp. Sadzobník, jednostranne určované bankou, ktoré podmienky spotrebiteľ nebol schopný ovplyvniť. Nakoľko žiadne úroky ani poplatky neboli dojednané zákonom predpísaným spôsobom, nebol žalobca oprávnený účtovať na ľarchu osobného účtu zriadeného pre žalovaného akékoľvek poplatky. Poplatky neboli so žalovaným individuálne dojednané, niektoré majú sankčný charakter (poplatky za upomienky), veriteľ neposkytuje spotrebiteľovi skutočné protiplnenie a zároveň spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

19. Samotné povolené prečerpanie je definované v § 2 písm. e) zákona o spotrebiteľských úveroch. I tu platí, že zmluva musí byť vyhotovená v písomnej forme a musia byť uvedené všetky podstatné náležitosti priamo v zmluve. V zmysle § 10 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch je obligatórnou náležitosťou aj náliežnosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) - doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Zmluva o povolenom prečerpaní však takúto náležitosť vôbec neobsahuje, teda z nej nie je zrejmé, či bola uzatvorená na dobu určitú alebo na dobu neurčitú. Údaj o dobe trvania zmluvy je významný pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť, na aký čas bude mať finančné prostriedky k dispozícii. Význam tejto informácie je potrebné vidieť aj v tom, aby spotrebiteľ vedel, kedy má včas začať uhrádzať splátky, aby sa nedostal do omeškania, čo odôvodňuje právny záver, že význam tejto informácie nemožno bagatelizovať. Právnym dôsledkom absencie tejto obligatórnej náležitosti je to, že poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona.

20. Je nepochybné, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným vznikol na základe zmluvy o povolenom prečerpaní, ktorá mohla byť zmenená len dvojstranným písomným súhlasom zmluvných strán, ako je to upravené v § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 09.04.2018 (čl. 185) konštatoval, že znížil limit povoleného prečerpania na 0 eur dňa 01.12.2014 s odkazom na výpis z účtu za dané obdobie. Žalobca ale v konaní nepreukázal, že by so žalovaným uzavrel písomnú dohodu o zmene zmluvy o povolenom prečerpaní, v ktorej by bola deklarovaná obojstranná vôľa znížiť povolené prečerpanie debetného zostatku na sumu 0 eur. Hoci bod 8.9. Všeobecných obchodných podmienok (č.l. 13) upravuje jednostranné zníženie limitu povoleného prečerpania, takéto ustanovenie je však v rozpore s § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a teda je neplatné. Totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v spotrebiteľskom vzťahu v prospech dodávateľa a v neprospech spotrebiteľa, keď dodávateľ môže ľubovoľne jednostranne meniť výšku limitu bez toho, aby mal spotrebiteľ na takéto jednostranné rozhodnutie akýkoľvek dosah.

21. Navyše žalobca odstúpil od zmluvy až listom zo dňa 04.05.2017 (čl. 108), z čoho vyplýva, že banka nemala dôvod označiť povolené prečerpanie za nepovolené prečerpanie, a teda nebolo namieste aplikovať na povolené prečerpanie, ktoré je v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročné a bez poplatkov, ani úrokovú sadzbu 28% p. a. pre nepovolené prečerpanie.

22. Z prehľadu všetkých transakcií na čl. 185 vyplýva, že kreditné operácie spotrebiteľa pozostávajú z vkladu v hotovosti 1.499 eur a čerpania úveru 4.000 eur. Pričom debetné operácie spotrebiteľa pozostávajú z 1/ platby 346,17 eur, 2/ výberu z bankomatu 30 eur (čl. 122), 3/ výberu z bankomatu inej banky 20 eur (čl. 131), 4/ výberu hotovosti 3.700 eur, 5/ odchádzajúcej platby inkasa 32,25 eur, 6/ splátky úveru 1.382,39 eur. Z uvedeného vyplýva, že spotrebiteľ čerpal sumu v celkovej výške 5.510,81 eur, pričom zaplatil sumu v celkovej výške 5.499 eur. Preto ostal dlžným sumou vo výške 11,81 eur. Vzhľadom na túto skutočnosť, ako aj na vyššie uvedené je žaloba dôvodná v časti neuhradenej úverovej istiny vo výške 11,81 eur. Súd preto priznal žalobcovi len plnenie, ktoré žalobca poskytol žalovanému, znížené o tieto uhradené splátky, čo v danom prípade predstavuje 11,81 eur, a v prevyšujúcej časti žalobu v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 a § 11 ods. 1 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch v spojení s ustanovením § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka zamietol.

23. Ak nebolo priznané právo v žalovanej výške, nevznikol žalobcovi ani nárok na zaplatenie úroku z omeškania z tejto sumy a preto súd žalobu zamietol aj v časti požadovaného úroku z omeškania z prevyšujúcej sumy. Z uvedených dôvodov rozhodol súd tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Navyše žalobca si neuplatnil úrok z omeškania, uplatnil si zmluvný úrok vo výške 28%. Avšak vzhľadom na vyššie uvedené, ani v tejto časti žalobca nebol úspešný, nakoľko na predloženú spotrebiteľskú zmluvu sa hľadí ako na bezúročnú a bezpoplatkovú.

24. Žalobca bol v konaní úspešný len v nepatrnej časti, vzhľadom k uplatnenej pohľadávke a preto by podľa § 255 ods. 1 CSP vzniklo právo žalovanému na náhradu trov konania. Jemu ale žiadne nevznikli, ani si žiadne neuplatnil a preto súd mu náhradu trov konania ani nepriznal.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok).